



SJÄTTE INTERNATIONELLA DÖVKONGRESSEN I STOCKHOLM 1884

DÖVKULTUR

vad är det?

Dövkultur har funnits i alla år

som det funnits döva teckenspråkiga grupper. Det unika med dövkultur är att den inte är arvsbärande som hos andra minoritetsgrupper. Det beror på att majoriteten av döva barn föds av hörande föräldrar. Att dövkultur ändå existerar visar hur stark sammanhållningen är. Dövkompetensen förs vidare från en döv person till en annan döv person, som en andra familj, då man inom dövkulturen har kunskaperna kring i hur man hanterar livet som döv, förebygger hinder som samhället skapat, utvecklar innovativa lösningar med syfte att lyfta dövas livskvalité. Döva har också utvecklat egna sociala normer samt egna värderingar trots att döva lever i det svenska hörande samhället.

Dövkultur är en term som beskriver den teckenspråkiga folkgruppens naturliga känsla av att få träffa andra likasinnade med samma språkkulturella livsstil där man känner sig hemma och där man uppfyller sina naturliga sociala grundprinciper.

Döva uppfattar oftast sig själva som en social och språklig folkgrupp med ett eget språk. Den döva folkgruppen har många likheter med de övriga minoritetsspråkgrupperna i Sverige.

Det svenska teckenspråket är den centrala utgångspunkten för dövkulturen. Det är teckenspråket som är den viktigaste bäraren av den döva folkgruppens liv, kultur och utveckling. Det egna språket manifesterar en kulturell gemenskap, precis som det gör för de svenska minoriteter som omfattas av minoritetsspråklagen.

Dövkulturens grundprinciper är sig lika oavsett vilket land den döva personen kommer ifrån. Hörande barn till döva föräldrar och andra nära anhöriga, vänner eller yrkesfolk inom den teckenspråkiga världen kan identifiera sig med dövkulturen. Döva är bikulturella och anser sig tillhöra dövkulturen men ser sig också som svenskar. Döva lever därför i både dövkulturen och den svenska kulturen.

Bra att veta

Samhället sägs utveckla till det bättre men för folkgruppen döva var guldåldern faktiskt före 1880. Döva fick utbildning på teckenspråk och många döva var verksamma som lärare och rektorer. Det fanns många döva kulturutövare bl.a. skådespelare, författare m.fl. Man kände stolthet över att vara döv. Efter 1880 förbjöds teckenspråket i undervisningen och man försökte lära döva tala samt tolka tal via läppavläsning. Detta gav ödesdigra konsekvenser för barnens utbildning.

Före 1880-talet i dövhistorien

- All utbildning skedde på teckenspråk
- Många döva arbetade bland annat som lärare och rektorer
- Flera döva var politiker och skådespelare
- Att vara döv var att tillhöra en etnisk grupp, man var stolt över sin tillhörighet

Efter 1880-talet i dövhistorien

- Teckenspråket förbjöds i all undervisning
- All döv personal sades upp
- Dövas karriärmöjligheter blev kraftigt begränsade
- Att vara döv var skamligt, ens stolthet och känsla av grupptillhörighet försvann

Det har varit många års kamp och fortfarande idag pågår kampen om att återfå dövas guldålder, men för att lyckas måste samhället erkänna dövulturen och låta döva berätta sin egen historia. I Sverige började samhället acceptera det svenska teckenspråket först år 1981 då riksdagen för första gången erkände teckenspråk som dövas språk.



Kännetecknen för dövkultur

- Gemensamt språk
- Gemensam identitet
- Gemensam historia
- Egna normer och värderingar
- Världsmedborgare
[stor familj även över landsgränser]
- Konsultativitet
[behov av informationsutbyte]

SYSTRARNAS FEST, HAWAIIAFTON PÅ DROTTNINGGATAN 26, 1961



stockholms
dövas
förening

Stockholms Dövas Förening

info@stockholmsdf.se
www.stockholmsdf.se



Stockholms Dövas Ungdomsråd

sdur@sdur.se
www.sdur.se

Palmfeltsvägen 13B
121 62 Johanneshov

Telefonnummer: 08 - 24 91 92